

DIVITIA GRATIAE UNIVERSITY

International Scientific and Practical Conference

EURASIAN BUSINESS CONFERENCE 4th Edition

*Sustainable Business Practices:
Turning Challenges into Long-lasting Innovations*

**CONFERENCE SCHEDULE and
BOOK OF ABSTRACTS**

October 30, 2025

Chişinău, Republic of Moldova

 EURASIAN
BUSINESS CONFERENCE

PRACTICI DE AFACERI SUSTENABILE:
CUM TRANSFORMĂM PROVOCĂRILE ÎN INOVAȚII DURABILE

30 OCTOMBRIE, 2025

ORGANIZATIONAL COMMITTEE:

President: Igor PRISAC, PhD, Assoc. Prof.

Members:

Iurie MALANCEA, PhD, Assoc. Prof.

Ecaterina BURLEA, PhD, Assoc. Prof.

Ioan G. POP, PhD, Prof.

Pavel POPERECINÎI, MA

Tatiana STUKALOVA, MA

Rodion VELCEV, MA

Eugenia CARACAȘ, MA

Tatiana GONCEAR, MA

Grigore VIERU, MA

Nadejda PRISAC, BA

SCIENTIFIC COMMITTEE:

President: Igor PRISAC, PhD, Assoc. Prof., Dean of Management and Foreign Language Department, Divitia Gratiae University, Republic of Moldova

Members:

Iurie MALANCEA, PhD, Assoc. Prof., Rector of Divitia Gratiae University, Republic of Moldova

Ecaterina BURLEA, PhD, Assoc. Prof., Divitia Gratiae University, Republic of Moldova

Ioan G. POP, PhD, Prof., Emanuel University of Oradea, Romania

Mihail MALANCEA, PhD, Assoc. Prof., President of the Board of Trustees of Divitia Gratiae University, Republic of Moldova

Boris COREȚCHI, PhD, Assoc. Prof., Moldova State University, Republic of Moldova

Alexandru CĂPĂȚÎNĂ, PhD, Prof., University of Galați "Dunărea de Jos", Romania

Silvia FOTEA, PhD, Assoc. Prof., Emanuel University of Oradea, Romania

CONTACTS:

MD-2001, Divitia Gratiae University, Chișinău

Alexandru Hâideu, 94, Building E, Conference Hall,

Tel.: (+373) 68213355, E-mail: ida@uni-dg.md, Website: www.eurasian-bc.org

CONFERENCE SCHEDULE

Sustainable Business Practices: *Turning challenges into long-lasting innovations*

8:00 – 9:00	Participants Registration
9:00 – 11:00	Plenary session. Part 1 – Moderator: Eugenia Caracaș
9:00 – 9:03	PhD Igor Prisac (Moldova) – <i>Welcoming word by the Director of EBC 2025</i>
9:03 – 9:18	PhD Iurie Malancea (Moldova) – <i>Introductory and Welcoming Word of the Rector of Divitia Gratiae University on Sustainable Business Practices</i>
9:20 – 10:25	Eusebiu Burcaș (Romania) – <i>Profit First Strategy – How to Control the Monster of Expenses and Make a Profit?</i>
10:30 – 11:00	Corneliu Său (Moldova) – <i>Investment Business Strategies</i>
11:00 – 11:30	Coffee Break
11:30 – 13:30	Plenary session. Part 2 – Moderator: Eugenia Caracaș
11:30 – 12:10	PhD Alexandru Căpățână (Romania) – <i>The Implications of Regenerative AI on the Sustainability of Business Models</i>
12:15 – 12:45	PhD Igor Prisac (Moldova) – <i>The 7 Characteristics of Entrepreneurship in the Republic of Moldova and How We Can be Innovative</i>
12:50 – 13:30	DBA Victor Viktor Yelisseyev (Kazakhstan) – <i>How Generational Shift Has Changed the HR, Sales and Marketing</i>
13:30 – 14:30	Lunch
14:30 – 15:30	Talk Show – Ask the Expert, Moderator: Tatiana Goncar
15:30 – 16:00	Coffee Break
16:00 – 18:20	Section I: Sustainable business in the Context of Global Trends: Insights from Industry Experts – Moderator: Cristian Burlea
16:00 – 16:35	Nicolae Șoitu (Moldova) – <i>How to Automate the Sales Process with AI</i>
16:40 – 17:10	Farkhad Djabbarov (Uzbekistan) – <i>Implementation of BMC Tools to Unlock the Export Potential of the Textile Industry</i>
17:10 – 17:40	Cristian Burlea (Moldova) – <i>From Mistakes to Performance: How to Control the Import Process</i>
17:40 – 18:20	Avanes Avanesean (Moldova) – <i>Opportunities in a Crisis: Becoming Stronger in Difficult Times</i>
16:00 – 18:20	Section 2: Strategies, Good Habits and Skills for a Sustainable Business – Moderator – Moderator: Radion Velcev
16:00 – 16:40	Anatolie Palade (Moldova) – <i>Crisis Management Strategies</i>
16:45 – 17:30	Radion Velcev (Moldova) – <i>Simple Habits Every Entrepreneur Should Develop</i>
17:35 – 18:20	Eusebiu Burcaș (Romania) – <i>The Importance of Generosity in Business</i>

16:00 – 18:20	Section 3: Management Models and Approaches for Sustainable Business Practices – Moderator: PhD Igor Prisac
16.00 – 16.15	PhD Tatiana Bujor și PhD Boris Corețchi (Moldova) – <i>The balance between profit, planet, and people in the context of corporate governance and sustainability</i>
16.15 – 16.30	PhD Elena Bădăraș (Moldova) – <i>Strategies and recent trends in regional development in the Republic of Moldova: directions, instruments, and perspectives for territorial cohesion</i>
16.30 – 16.45	PhD Ion G. Pop, PhD Silvia Fotea, PhD Mohamad Jaradat Chahdi (România) și PhD Igor Prisac (Moldova) – <i>The permacrisis and the advanced knowledge based sustainable development context</i>
16.45 – 17.00	PhD Olga Sârbu și PhD Boris Corețchi (Moldova) – <i>Transformation of the education system in the Republic of Moldova in the context of sustainable development</i>
17.00 – 17.15	PhD Lilia Chiriac (Moldova) – <i>Exceeding customer expectations by integrating relationship marketing into a holistic perspective</i>
17.15 – 17.30	PhD Artur Golban (Moldova) – <i>Fraud and money laundering in the Republic of Moldova - the role of cooperation between institutions</i>
17.30 – 17.45	Andrei Munteanu (Moldova/Germany) – <i>The Economics of Economic Education</i>
17.45 – 18.00	Tatiana Stucalova (Moldova) – <i>Innovation in Moldovan SMEs: opportunities and challenges</i>
18.00 – 18.20	Grigore Vieru (Moldova) – <i>Digital transformation of businesses in the Republic of Moldova: from necessity to strategy for sustainable development</i>

PARTICULARITĂȚILE ANTREPRENORIALULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

CHARACTERISTICS OF ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Igor PRISAC, ORCID [0000-0002-1421-7708](https://orcid.org/0000-0002-1421-7708),
Universitatea Divitia Gratiae, Chișinău, Republica Moldova, ida@unio-dg.md

Ioan G. POP, ORCID [0000-0003-4880-1387](https://orcid.org/0000-0003-4880-1387)
Universitatea Emanuel din Oradea, România, igh.pop@gmail.com

Rezumat

În peisajul antreprenorial din Republica Moldova, dar și a țărilor vecine, stilul de conducere și de colaborare este puternic influențat de un context cultural, istoric și socio-economic unic. Acest articol analizează șapte trăsături distinctive care definesc antreprenoriatul local, evidențiind modul în care acestea sunt modelate de o moștenire complexă și de realitățile economice actuale. Se observă o predispoziție către „târguială” în locul unor negocieri de tip câștig-câștig, antreprenorii tind să fie mai degrabă reactivi decât proactivi, răspunzând la provocări pe măsură ce apar, orientarea către rezultate imediate. De asemenea, antreprenoriatul este puternic orientat pe comunicarea verbală, acestea având prioritate față de obiectivele planificate, flexibilitate și reziliență, iar structurile ierarhice și luarea deciziilor centralizate rămân prevalente, reflectând o preferință culturală pentru un lider clar. Comunicarea indirectă este frecvent utilizată, în locul unei comunicări active și planificate, ceea ce influențează dinamica echipei și negocierile de afaceri.

Scopul articolului: este de a conștientiza propriile practici și modele mentale ale antreprenorilor din Republica Moldova și regiune, și de a identifica punctele forte (reziliența, flexibilitatea) și cele de îmbunătățit (capacitatea de a fi proactivi și inovativi) pentru a facilita o mai bună planificare, comunicare, abordarea inovativă și competitivitatea în afaceri.

Metodologia cercetării cuprinde **analiza comparativă istorică și culturală, observația autorului, analiza de conținut calitativ, și studii de caz** cu scop de diagnoză a proceselor și propuneri de îmbunătățiri și optimizări. De asemenea, se aplică abordarea transdisciplinară în elaborarea rezultatelor științifice și propuneri de soluții pentru ca antreprenoriatul din Republica Moldova să fie mai inovativ.

Concluzii: antreprenoriatul moldovenesc se configurează ca un amestec distinctiv de **tradiție și adaptare**, unde punctele forte – **precum reziliența, orientarea pe relații și flexibilitatea** – constituie active valoroase pentru supraviețuirea într-un mediu economic instabil. Provocările identificate, în special **reactivitatea și orientarea excesivă pe rezultate imediate**, tind să limiteze potențialul de creștere sustenabilă și inovare pe termen lung. În acest proces, mediul instituțional și educațional sunt cheie, având un rol crucial în facilitarea acestei tranziții prin programe de formare, susținere și crearea unui cadru de afaceri mai previzibil și stimulat.

Originalitatea lucrării. Studiul realizează o sistematizare comprehensivă a antreprenoriatului moldovenesc pe baza a șapte dimensiuni specifice, oferind un cadru analitic clar și inedit. Prin abordarea nuanțată, prin focalizarea pe specificul moldovenesc – distinct față de generalitățile est-europene – și prin oferirea unor recomandări acționabile bazate pe fundamente științifice solide, aducând o contribuție valoroasă atât teoretică, cât și practică, pentru înțelegerea antreprenoriatului în spațiul post-sovietic și Eurasiatic.

Cuvinte cheie: antreprenoriat, Republica Moldova, parteneriat câștig-câștig, reactiv/proactiv, relații personale/comunicare verbală, flexibilitate, reziliență, ierarhie, decizii centralizate, Comunicare Indirectă.

GESTIONAREA STRATEGICĂ A IMAGINII PENTRU UN AVANTAJ COMPETITIV SUSTENABIL ÎN IMM-URI: UN CADRU OPERAȚIONAL ÎN 4 ETAPE

STRATEGIC IMAGE MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE COMPETITIVE ADVANTAGE IN SMES: A FOUR-STAGE OPERATIONAL FRAMEWORK

Iurie MALANCEA, ORCID [0000-0001-8514-8052](https://orcid.org/0000-0001-8514-8052),
Universitatea Divitia Gratiae, Chișinău, Republica Moldova, iurie@uni-dg.md

Rezumat

În economiile emergente, presiunea pe costuri și volatilitatea pieței cresc rolul activelor **intangibile** – identitate, cultură și imagine – ca surse de **avantaj competitiv sustenabil** pentru IMM-uri. Articolul propune un **cadru operațional în patru etape** pentru gestionarea strategică a imaginii: (1) diagnoză internă a identității; (2) maparea percepțiilor stakeholderilor și clarificarea promisiunii; (3) intervenții integrate în procese, oameni și comunicare; (4) **măsurare iterativă și guvernanță**. Sunt oferiți **KPI** simpli (notorietate asistată, preferință de brand, NPS/CSAT, % recomandare, % cumpărări repetate, conversie digitală) și un **plan de implementare**. Implementarea cadrului conduce la poziționare distinctă, eficiență în investițiile de marketing, **reziliență** și **inovație frugală** cu amprentă ecologică și socială redusă.

Scopul articolului constă în operaționalizarea imaginii ca infrastructură intangibilă pentru **sustenabilitate** și performanță pe termen lung în IMM-uri, oferind un cadru practic și scalabil care aliniează cultura, procesele și comunicarea cu promisiunea de brand și cu principiile ESG.

Metodologia cercetării are un caracter interdisciplinar, descriptiv și aplicativ, bazându-se pe **abordări logico-deductive** și **metode cantitative**. În acest cadru, metodologia urmează o logică de **cercetare de marketing**, utilizată pentru măsurarea și îmbunătățirea imaginii, în acord cu rolurile descriptive, diagnostice și previzionale ale cercetării.

Concluzii: cadrul propus reduce acțiunile superficiale și crește **coerența** între promisiune și experiență, generând **poziționare distinctă**, scăderea costului pe lead, creșterea preferinței de brand și a recomandărilor, respectiv **reziliență organizațională** și **inovație** cu impact de mediu și social mai mic. Guvernanța clară și măsurarea periodică previn derapajele și susțin îmbunătățirea continuă.

Originalitatea lucrării: constă în îmbinarea cadrului identitate–imagine–reputație cu un design operațional în 4 etape, un pachet minim de KPI (indicatori de performanță) și o guvernanță recurentă a imaginii, adaptate IMM-urilor din economii emergente. Propunerea transformă evaluarea imaginii din exercițiu descriptiv în mecanism managerial pentru avantaj competitiv sustenabil și creează o punte între măsurători de percepție, performanță comercială și indicatori ESG.

Cuvinte Cheie: IMM; active intangibile; identitate; imagine corporativă; reputație; guvernanță; avantaj competitiv sustenabil; KPI; inovație frugală, ESG.

PERMACRIZA ȘI CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE BAZATE PE CUNOȘTINȚE AVANSATE

THE PERMACRISIS AND THE ADVANCED KNOWLEDGE BASED SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONTEXT

Ioan G. POP, ORCID [0000-0003-4880-1387](https://orcid.org/0000-0003-4880-1387)

Universitatea Emanuel din Oradea, România, igh.pop@gmail.com

Igor PRISAC, ORCID [0000-0002-1421-7708](https://orcid.org/0000-0002-1421-7708),

Universitatea Divitia Gratiae, Chișinău, Republica Moldova, ida@unio-dg.md

Silvia FOTEA, ORCID [0000-0001-5109-7664](https://orcid.org/0000-0001-5109-7664)

Universitatea Emanuel din Oradea, România, silvia.fotea@emanuel.ro

Mohamad JARADAT CHADI

Universitatea Bogdan Voda Cluj Napoca, România

Abstract

The present paper combines original concepts about ecological-social-economic systems in the context of the sustainable development, considering that the most important things are "the identification, stimulation and evaluation of the creativity", by trans-thematic identifiers (know what), phenomenological descriptors (know how) and logical explanators (know why) in order to transform a monodisciplinary space in a transdisciplinary one, as breadth through depth approach of knowledge. To be creative for innovation means to explore, and possibly to transform, the "conceptual space" into a living system, as a "practical transdisciplinary knowledge space". There is here an attempt to connect transdisciplinarity, globalization, and sustainable development in a very interesting way, the apokataphatic method, to identify what is ("yes"), what isn't ("no") and how does work ("go-so") the sustainability in ecological-social-economic systems. The paper presents a new, transdisciplinary approach, a new knowledge pattern, named DIMLAK (Data, Information, Messages, Learning, and Advanced Knowledge) which does explain the way the advanced knowledge is achieved as a top level of the transdisciplinary integrated and integrative knowledge system. Considering the permacrisis context, with five disturbing spaces it is introduced a nonlinear approach in the analysis of the sustainable development in order to establish a real level of what is advanced knowledge of the society/economy, to achieve, implement and sharing an integrative knowledge as KIM (knowledge integrative management). It is important to know that even the proper ingredients to be successful in a permacrisis context, for instance not enough financial resources, financial management skills, proper logistics, and so forth, are missing an innovative creativity could overpass the barriers for a new perspective on sustainable development, with a new different successful story, even success doesn't necessarily come from genius ideas, but from rather simple thoughts. The lack of certain operational "ingredients" may be quite conveniently offset by creativity, passion or motivation and mostly, by an extremely clear vision on how that business will turn out. Success stories in the online business environment are quite indicative.

Key words: sustainable development, conceptual and practical space of knowledge, breadth through depth approach of knowledge, apokataphatic method, eco-social-economic systems, heterohierarchic DIMLAK tree of knowledge.

ECONOMIA EDUCAȚIEI ECONOMICE

THE ECONOMICS OF ECONOMIC EDUCATION

Andrei MUNTEANU, ORCID [0009-0000-6768-7853](https://orcid.org/0009-0000-6768-7853)
conferențiar extern DHBW Heidenheim, Germania, mntn1202@gmail.com

Rezumat

Nevoia de creativitate economică este perpetuă în orice țară, această premisă fiind mult mai critică pentru economiile cu venituri mici și/sau afectate de criză. În cazul acestora literatura de specialitate în științele economice nu a fost una sinergizantă cu privire la educația economică, din perspectiva cum științele economice pot contribui la scalarea economică prin valorizarea economică a sistemului educațional național per ansamblu. Tema "Economia educației economice" analizează modul în care investițiile în educația de profil economic contribuie la dezvoltarea capitalului uman și la dinamica efectelor asupra calității pieței muncii. Educația economică, menită să ofere competențe esențiale pentru înțelegerea mecanismelor pieței, a proceselor de producție, consum și distribuție a resurselor, trebuie să stimuleze gândirea critică și capacitatea de luare a deciziilor sinergizante. Prin formarea specialiștilor în domeniul economic, economia educației economice devine un factor-nucleu al progresului social-economic, contribuind la avansarea și competitivitatea unei națiuni în economia mondială.

Cuvintele-cheie: *calitățile pieței, investiții, economia educației, țări cu venituri joase*

**ECHILIBRUL DINTRE PROFIT, PLANETĂ ȘI OAMENI ÎN CONTEXTUL
GUVERNANȚEI CORPORATIVE ȘI AL SUSTENABILITĂȚII
THE BALANCE BETWEEN PROFIT, PLANET, AND PEOPLE IN THE CONTEXT OF
CORPORATE GOVERNANCE AND SUSTAINABILITY**

*Tatiana BUJOR, ORCID [0000-0001-5583-8802](https://orcid.org/0000-0001-5583-8802)
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova
tatiana.bujor@usm.md*

*Boris COREȚCHI, ORCID [0000-0001-8841-4838](https://orcid.org/0000-0001-8841-4838)
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova
boris.coretchi@usm.md*

Rezumat

Guvernanța corporativă a evoluat de la un set de reguli privind controlul intern și protecția acționarilor la un cadru strategic complex, care integrează aspectele tridimensionale: economice, sociale și de mediu. În contextul actual, sustenabilitatea reprezintă nu doar o obligație morală, ci și un factor determinant al performanței corporative.

***Scopul articolului** constă în analiza modului în care guvernanța corporativă poate facilita implementarea principiilor de sustenabilitate în organizații, contribuind la crearea valorii pe termen lung.*

***Metodologia cercetării** se bazează pe analiza comparativă a standardelor internaționale (OECD, GRI, CSRD) și pe studiul cadrului de reglementare din Republica Moldova.*

***Concluzii:** Rezultatele cercetării evidențiază faptul că o guvernanță corporativă eficientă reprezintă fundamentul integrării sustenabilității în strategiile organizaționale. Implementarea principiilor ESG (Environment, Social, Governance) consolidează transparența, reduce riscurile și stimulează inovația. Companiile care adoptă o abordare sustenabilă a guvernanței reușesc să echilibreze interesele economice, sociale și de mediu, obținând avantaje competitive durabile. În același timp, armonizarea cadrului normativ național cu standardele internaționale contribuie la consolidarea încrederii investitorilor și la creșterea responsabilității corporative în Republica Moldova.*

***Originalitatea lucrării** constă în evidențierea interdependenței dintre guvernanța corporativă și sustenabilitate, prin prisma adaptării acestui concept la contextul economiilor emergente. Articolul analizează relația dintre guvernanța corporativă și sustenabilitate, subliniind importanța echilibrului între profit, planetă și oameni. Prin raportarea la principiile ESG și la directivele europene privind raportarea de sustenabilitate (CSRD), sunt prezentate principalele direcții de acțiune pentru consiliile de administrație și manageri.*

***Cuvinte-cheie:** guvernanță corporativă, sustenabilitate, ESG, management strategic, raportare non-financiară, CSRD, responsabilitate socială, tranziție verde, economie circulară, stakeholderi.*

STRATEGII ȘI TENDINȚE RECENTE ALE DEZVOLTĂRII REGIONALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA: DIRECȚII, INSTRUMENTE ȘI PERSPECTIVE DE COEZIUNE TERITORIALĂ

STRATEGIES AND RECENT TRENDS IN REGIONAL DEVELOPMENT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: DIRECTIONS, INSTRUMENTS, AND PERSPECTIVES FOR TERRITORIAL COHESION

Elena BĂDĂRĂU, ORCID [0009-0009-5635-0986](https://orcid.org/0009-0009-5635-0986)

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

elena.badarau@usm.md

Rezumat

Scopul lucrării. Articolul are ca scop analiza strategiilor și tendințelor recente ale politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova, în contextul alinierii la principiile europene de coeziune economică, socială și teritorială. Cercetarea își propune să evidențieze progresele realizate în procesul de modernizare a infrastructurii, reducerea disparităților teritoriale și consolidarea capacităților instituționale la nivel regional.

Metodologia cercetării. Studiul se bazează pe analiza documentară a cadrului strategic și normativ (Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022–2028, Programele Operaționale Regionale, Programul Național de Dezvoltare a Orașelor-Poli de Creștere 2021–2027 și inițiativa de Revitalizare Urbană). De asemenea, cercetarea utilizează metode calitative și cantitative — analiza comparativă, analiza indicatorilor statistici, precum și interpretarea datelor privind investițiile publice și mecanismele de guvernare regională.

Rezultate și concluzii. Rezultatele evidențiază evoluția pozitivă a programelor de intervenție teritorială, dar și persistența dezechilibrelor regionale, manifestate printr-o concentrare economică accentuată în municipiul Chișinău. Se conturează necesitatea consolidării capacităților administrative și financiare ale regiunilor Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia, precum și a unei mai bune coordonări interministeriale. Concluziile subliniază importanța sinergiei dintre politicile sectoriale și a cooperării interinstituționale pentru atingerea obiectivelor de coeziune teritorială, considerată o condiție esențială pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

Originalitatea studiului. Lucrarea oferă o abordare integrată asupra dinamicii dezvoltării regionale, combinând analiza strategică, evaluarea indicatorilor socio-economici și reflecția asupra guvernării teritoriale. Contribuția științifică constă în formularea unor recomandări aplicative pentru valorificarea potențialului regional și consolidarea mecanismelor de coeziune teritorială, în concordanță cu standardele Uniunii Europene.

Cuvinte-cheie: dezvoltare regională; coeziune teritorială; politică publică; revitalizare urbană; orașe-poli de creștere; infrastructură; competitivitate regională; Republica Moldova.

INDICATORI FINANCIARI ȘI NON-FINANCIARI PENTRU EVALUAREA DURABILITĂȚII UNEI COMPANII

FINANCIAL AND NON-FINANCIAL INDICATORS FOR ASSESSING A COMPANY'S SUSTAINABILITY

*Ecaterina BURLEA, ORCID [0009-0005-7780-751X](https://orcid.org/0009-0005-7780-751X)
Universitatea Divitia Gratiae, Chișinău, Republica Moldova
e_burlea@mail.ru*

*Ana SPÎNU, ORCID [0000-0002-9878-571X](https://orcid.org/0000-0002-9878-571X)
Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova
anasoltan2001@yahoo.com*

Rezumat

Evaluarea durabilității corporative a evoluat de la analiza exclusiv financiară la un cadru complex, care integrează dimensiunile economice, sociale și de mediu. În contextul actual, atât la nivel global, cât și în Republica Moldova, performanța durabilă a companiilor este tot mai strâns legată de aplicarea indicatorilor non-financiari și de angajamentele asumate prin Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

***Scopul articolului** constă în analiza comparativă a indicatorilor financiari și non-financiari utilizați pentru evaluarea durabilității corporative, evidențiind practicile europene și tendințele de aliniere ale Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene.*

***Metodologia cercetării** se bazează pe analiza comparativă a datelor statistice internaționale și naționale privind indicatorii financiari (ROE, ROA, rata de lichiditate, gradul de îndatorare, fluxul de numerar operațional) și non-financiari (emisii de gaze cu efect de seră, consum de energie regenerabilă), precum și pe studierea bunelor practici implementate în țări precum Suedia, Germania și Olanda.*

***Concluzii:** Rezultatele cercetării demonstrează că evaluarea durabilității corporative nu poate fi separată de performanța economică și de guvernanta responsabilă. În Uniunea Europeană, valorile medii ale indicatorilor financiari reflectă o utilizare eficientă a resurselor și o transparență consolidată prin raportarea non-financiară. În Republica Moldova, nivelurile inferioare ale rentabilității, pentru o bună parte din companii, sugerează necesitatea optimizării structurii de capital și adoptării bunelor practicilor. Exemplele companiilor internaționale precum Siemens, Nestlé și IKEA și altele, confirmă că investițiile în tehnologie verde, digitalizare și eficiență energetică conduc la performanță durabilă și competitivitate pe termen lung.*

***Originalitatea lucrării** constă în corelarea indicatorilor financiari și non-financiari pentru definirea unui model integrat de evaluare a durabilității corporative, adaptat contextului economiei moldovenești. Articolul subliniază necesitatea extinderii raportării non-financiare și consolidării cadrului normativ privind sustenabilitatea, ca element al pregătirii pentru integrarea în Uniunea Europeană.*

***Cuvinte-cheie:** durabilitate corporativă, indicatori financiari, indicatori non-financiari, performanță sustenabilă, guvernanta, Republica Moldova, Uniunea Europeană.*

**TRANSFORMAREA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL DIN REPUBLICA
MOLDOVA ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE**

**TRANSFORMATION OF THE EDUCATION SYSTEM IN THE REPUBLIC OF
MOLDOVA IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

Olga SÂRBU, ORCID [0000-0001-6333-0101](https://orcid.org/0000-0001-6333-0101)
Moldova State University, 60 Alexe Mateevici, Chisinau, Republic of Moldova,
olga.sarbu@usm.md

Boris COREȚCHI, ORCID [0000-0001-8841-4838](https://orcid.org/0000-0001-8841-4838)
Moldova State University, 60 Alexe Mateevici, Chisinau, Republic of Moldova,
boris.coretchi@usm.md

Abstract

Purpose of the article: *To analyze the transformation of the Moldovan educational system from 2004 to 2023 in the context of demographic change, institutional reforms, and the transition toward sustainable development.*

Methodology: *The research combines SWOT and PESTL analyses with a quantitative assessment of statistical data from the National Bureau of Statistics. The approach identifies key strengths such as a modern legal framework and digitalization initiatives, as well as weaknesses related to infrastructure gaps, teacher shortages, and limited inclusion practices.*

Conclusions: *Moldova's education system has evolved through gradual modernization and external support, yet it continues to face demographic pressure, regional disparities, and underfinancing. Sustainable development in education requires coherent policy coordination, equitable resource distribution, digital equity, and stronger institutional governance.*

Originality: *The paper provides an integrated strategic and demographic perspective, linking systemic transformation with sustainability goals and offering a comprehensive framework for evaluating educational resilience in emerging economies.*

Keywords: *education system, educational sustainability, digital transformation, demographic transition, inclusive education*

TRANSFORMAREA DIGITALĂ A AFACERILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA: DE LA NECESITATE LA STRATEGIE PENTRU DEZVOLTARE SUSTENABILĂ

DIGITAL TRANSFORMATION OF BUSINESSES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: FROM NECESSITY TO STRATEGY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Grigore VIERU, ORCID [0009-0004-7572-7252](https://orcid.org/0009-0004-7572-7252)
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova, a
grigore.vieru@gmail.com

Rezumat

Transformarea digitală a mediului de afaceri din Republica Moldova a devenit una dintre cele mai importante direcții de dezvoltare economică și socială din ultimii ani. Procesul de digitalizare nu se mai rezumă la introducerea tehnologiilor informaționale, ci vizează o transformare structurală a modului în care întreprinderile produc, comunică, inovează și concurează. În contextul actual, digitalizarea reprezintă nu doar o reacție la schimbările tehnologice globale, ci o necesitate pentru creșterea productivității, sustenabilității și competitivității economice.

Scopul articolului constă în analiza modului în care transformarea digitală poate contribui la dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri din Republica Moldova, prin integrarea instrumentelor digitale în procesele manageriale, financiare și comerciale. Lucrarea examinează, de asemenea, corelația dintre digitalizare, inovație și competitivitate în contextul tranziției spre o economie verde și sustenabilă.

Metodologia cercetării se bazează pe analiza comparativă a documentelor strategice naționale și internaționale relevante, studii naționale elaborate după metoda empirică, precum și pe examinarea datelor statistice oficiale publicate de instituțiile naționale de profil. Studiul utilizează o abordare calitativ-descriptivă, completată de analiza comparativă a nivelului de digitalizare a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) din Republica Moldova.

Concluzii: Rezultatele cercetării evidențiază faptul că Republica Moldova a realizat progrese vizibile în domeniul infrastructurii digitale și al serviciilor electronice, însă gradul de integrare digitală al IMM-urilor rămâne limitat. Majoritatea întreprinderilor adoptă soluții tehnologice de bază, fără a dezvolta sisteme digitale complexe care să susțină automatizarea și analiza datelor. În același timp, persistă provocări legate de competențele digitale ale angajaților, de lipsa resurselor financiare și de insuficiența programelor de instruire și consiliere dedicate digitalizării.

Originalitatea lucrării constă în evidențierea relației directe dintre transformarea digitală și dezvoltarea sustenabilă a economiei naționale. Lucrarea argumentează că digitalizarea trebuie privită ca o strategie transversală, care conectează inovația tehnologică, educația digitală, incluziunea socială și sustenabilitatea ecologică. Integrarea principiilor ESG (Environment, Social, Governance) în transformarea digitală oferă întreprinderilor un avantaj competitiv și contribuie la crearea unei economii reziliente și verzi.

Cuvinte-cheie: transformare digitală; competitivitate; IMM; inovație; competențe digitale; guvernare; sustenabilitate; ESG; economie verde.

FRAUDA ȘI SPĂLAREA BANILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA – ROLUL COOPERĂRII ÎNTRE INSTITUȚII

FRAUD AND MONEY LAUNDERING IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA – THE ROLE OF COOPERATION BETWEEN INSTITUTIONS

Artur GOLBAN, ORCID [0000-0001-8188-1011](https://orcid.org/0000-0001-8188-1011)
BC “Victoriabank” SA, Chișinău, Republica Moldova
golban.artur@yahoo.com

Abstract

As businesses undergo digital transformation, they face an escalating threat from fraud and money laundering. Combating these financial crimes requires robust local and international cooperation, underscoring the critical importance of trust and effective law enforcement. According to estimates from the United Nations Office on Drugs and Crime, approximately 2-5% of global GDP—equivalent to around \$5.3 trillion US dollars—is laundered annually worldwide. Furthermore, fraudsters illicitly obtain billions of dollars each year from companies and private individuals. The Republic of Moldova is not immune to this global issue, having witnessed numerous cases where companies and citizens have been defrauded, with the illicit proceeds subsequently laundered and lost.

***The purpose of this paper** is to analyze the current state of fraud and money laundering in the Republic of Moldova. It aims to present prevalent fraud typologies, elucidate the link between fraud and money laundering, and identify and propose measures for their prevention and combat. A key focus is placed on emphasizing the role of inter-institutional cooperation in safeguarding the business environment and protecting Moldovan citizens.*

***Research Methodology:** This article employs a range of research methods, including analysis and synthesis, the graphical method, induction and deduction, and the time series method.*

***Conclusions:** The findings indicate that the digitalization of business correlates with a rise in financial crimes, such as fraud and money laundering, conducted through electronic channels. In this context, cooperation between institutions is essential for prevention and enforcement. The establishment of a trusted anti-fraud network for the rapid exchange of information and early warning signals would significantly enhance the efficiency of investigations. Such a network would protect businesses from financial losses, reputational damage, and the risk of customer attrition. As proactive measures, we propose the implementation of anti-fraud and AML (Anti-Money Laundering) training for company employees and the organization of public information campaigns. These initiatives would contribute to fostering a stronger anti-fraud culture and establishing a resilient environment that deters fraudulent activities.*

***Originality:** The originality of this research lies in its focus on preventing and combating fraud through enhanced inter-institutional cooperation, ensuring rapid information sharing and early warning mechanisms. The article also delineates specific anti-fraud and anti-money laundering actions that companies must undertake in the digital age to ensure enhanced customer protection.*

***Key words:** fraud, money laundering, financial crimes, protection, cooperation, digital world*

РЕПУТАЦИОННЫЙ РИСК В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

REPUTATION RISK IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Natalia VORNICOVA, [0009-0009-9676-8818](tel:0009-0009-9676-8818)

Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova,
natalia.vornicova@gmail.com

Abstract

Within the framework of crisis management for commercial banks, reputational risk and its management play a critical role. Unlike other types of risks, it is often impossible to plan for or predict the emergence of reputational risk in advance. This is because its causes can be subjective factors that are not directly related to the bank's current activities or the effectiveness of managerial decisions in its operations.

***The purpose of this article** is to determine the impact of reputational risk on the activities of commercial banks in the Republic of Moldova, to identify the factors influencing it, and to outline methods for managing reputational risk.*

***Research Methodology:** The study employed a sociological method based on a survey of commercial bank customers. This survey gauged the level of trust in the Moldovan banking sector, criteria for bank reliability, assessments of the most trustworthy bank, etc.*

***Conclusions:** Commercial banks must continuously monitor the level of customer trust and their reputation. It is also imperative for them to enhance the quality of customer service and track customer satisfaction with banking products, their accessibility, the transparency of the system, and the openness of the banks.*

***Keywords:** banking risks, reputational risk, risk management, crisis management, financial stability.*

DEPĂȘIREA AȘTEPTĂRILOR CLIENȚILOR PRIN INTEGRAREA MARKETINGULUI RELAȚIONAL ÎN PERSPECTIVA HOLISTICĂ

EXCEEDING CUSTOMER EXPECTATIONS BY INTEGRATING RELATIONSHIP MARKETING INTO A HOLISTIC PERSPECTIVE

Lilia CHIRIAC, ORCID [0000-0002-4249-6871](https://orcid.org/0000-0002-4249-6871)

Universitatea Tehnică a Moldovei, Chisinau, Republica Moldova

lilia.chiriac@tem.utm.md

Rezumat

Utilizarea marketingului relațional poate depăși așteptările clienților și consolida legăturile durabile între organizație și publicul țintă. O analiză comparativă a ideilor de marketing relațional și holistic subliniază consecințele acestora asupra experienței clienților și valorii percepute.

Scopul articolului este de a reliefa că depășirea așteptărilor clienților nu depinde doar de oferta de produse sau servicii, ci de capacitatea organizației de a stabili relații durabile, bazate pe încredere, cu clienții lor.

Metodologia cercetării: Cercetarea are la bază o abordare mixtă, ce combină analiza teoretică și comparativă a literaturii de specialitate cu observația aplicată a practicilor contemporane din industrii orientate către experiența clientului.

Concluzii: Rezultatele studiului relevă faptul că depășirea așteptărilor clienților nu derivă doar din inovarea produselor, ci din gestiunea inteligentă a interacțiunilor și din adaptarea permanentă la dinamica comportamentului consumatorului, prin evidențierea punctelor comune și interdependențelor dintre elementele relaționale ale marketingului (încredere, satisfacție, loialitate) și dimensiunile sistemice ale viziunii holistice (integrare, sinergie, feedback).

Originalitatea lucrării: Pornind de la premisa că fidelizarea nu mai poate fi obținută exclusiv prin satisfacerea nevoilor imediate, în articol se prezintă un model în patru etape — identificarea dorințelor clienților, anticiparea comportamentului lor, solicitarea feedbackului și oferirea autorității participative — ca instrument de transformare a interacțiunii client-brand într-un proces bidirecțional de învățare și adaptare continuă.

Cuvinte cheie: marketing relațional, marketing holistic, experiența clientului, feedback, relații durabile cu clienții.

ИННОВАЦИИ В РАМКАХ МСП МОЛДОВЫ: ВОЗМОЖНОСТИ И ВЫЗОВЫ

INNOVATION IN MOLDOVAN SMES: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES

Tatiana STUCALOVA, ORCID [0009-0007-5190-3153](https://orcid.org/0009-0007-5190-3153)
Divitia Gratiae University, Chisinau, Republic of Moldova,
tanechka29@mail.ru

Abstract

Small and medium-sized enterprises (SMEs) are a vital part of Moldova's economy – they create jobs, boost competition, expand the use of domestic resources and products, contribute to economic growth, and provide the flexibility needed in an unstable environment. In the context of globalization, digitalization, and pressure from international markets, innovation is becoming an indispensable tool for sustainable growth and development. However, despite the strategic importance of innovation, Moldovan SMEs face a number of challenges that hinder their ability to adopt and scale innovative practices.

***The purpose of this article** is to analyze the current state of innovation among SMEs in Moldova, identify key challenges they face, and explore opportunities within the evolving innovation ecosystem.*

***The research methodology** consists of an analysis of statistical data, current policies, and case studies to provide practical recommendations for policymakers, business support organizations and entrepreneurs.*

***Conclusions:** Innovation in Moldovan SMEs remains unsystematic and largely depends on the sector, location, and access to external resources. Although digitalization and EU support*

mechanisms have opened up new opportunities, particularly in IT, agricultural processing, and tourism, most small businesses still face persistent barriers to innovation. These include limited

financing options, low digital and management skills, and weak links between businesses and research institutions.

At the same time, Moldova's innovation potential is far from exhausted. In our view, strengthening training and skills development programs, stimulating science-business-government

cooperation, improving access to finance and reducing regulatory barriers, and fostering a culture of innovation and entrepreneurship can contribute to significant changes in promoting and

stimulating innovation. This requires a comprehensive policy that combines the efforts of the state, the private sector, scientific institutions, and international partners.

***The originality** of the paper lies in the application of a multidisciplinary approach by combining quantitative data analysis with qualitative case studies. Due to the fact that this research identifies challenges and opportunities for innovation, highlighting the interaction between structural barriers, resource constraints, and available support mechanisms it contributes to a better understanding of how innovation processes can be supported within Moldovan SMEs.*

***Keywords:** SMEs, digitalization, improvement, culture of innovation, innovation ecosystem, science-business-government cooperation.*

MANAGEMENTUL PERFORMANȚEI ÎN SISTEMUL JUDICIAR: O ANALIZĂ BIBLIOMETRICĂ UTILIZÂND VOSVIEWER

PERFORMANCE MANAGEMENT IN THE JUDICIAL SYSTEM: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS USING VOSVIEWER

Ana Maria RAZLOG, Dunărea de Jos University of Galati,
razloganamaria@gmail.com

George Cristian SCHIN, ORCID [0000-0002-0846-8930](https://orcid.org/0000-0002-0846-8930)
Dunărea de Jos University of Galati,
george.schin@ugal.ro

Abstract

Purpose: This structured literature review aims to explore the concept of performance management within the judicial system, identifying key research trends, thematic clusters, and gaps in the existing body of knowledge. By utilizing VOSviewer for bibliometric analysis, the study visualizes co-citation networks and keyword occurrences to provide a comprehensive understanding of the field.

Methodology: The review employs a systematic approach to data collection from academic databases, selecting relevant literature based on predefined criteria. Bibliometric analysis with VOSviewer is conducted to map research patterns, key authors, influential publications, and thematic structures in judicial performance management.

Findings: The analysis highlights several core themes, including efficiency measurement frameworks, judicial accountability, technological innovations in case management, and policy-driven performance evaluation. The network visualization reveals interconnected research domains and emerging trends such as AI-assisted case resolution and data-driven decision-making in courts.

Implications: The findings offer valuable insights for policymakers, legal practitioners, and researchers interested in optimizing judicial performance. By identifying research gaps, the study suggests future directions for empirical investigations and interdisciplinary approaches to enhancing efficiency and fairness in judicial institutions.

Keywords: Performance management, judicial system, bibliometric analysis, VOSviewer, efficiency, accountability, legal technology

**ПРОСТЫЕ ПРИВЫЧКИ НЕОБХОДИМЫЕ КАЖДОМУ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЮ ДЛЯ ЭФФЕКТИВНОЙ И РЕНТАБЕЛЬНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ И МОТИВАЦИИ СОТРУДНИКОВ**

**SIMPLE HABITS THAT EVERY ENTREPRENEUR NEEDS TO RUN A BUSINESS
EFFECTIVELY AND PROFITABLY AND MOTIVATE EMPLOYEES**

Radion VELCEV, ORCID [0009-0003-4578-2034](https://orcid.org/0009-0003-4578-2034)

MA in Law, Divitia Gratia University, bolrodion@gmail.com

Abstract

***The purpose of this article** is to identify and systematize the key personal and corporate habits that form a sustainable entrepreneurial mindset, leadership competencies, and a healthy organizational culture. The work emphasizes the significance of habits as a fundamental factor influencing an entrepreneur's effectiveness, their company's development, and the long-term sustainability of the business.*

***Research Methodology.** The methodological foundation of the article is based on interdisciplinary approaches combining elements of psychology, neuroscience, leadership theory, and management. The study employs: content analysis of works by leading researchers in the field of habits and productivity (J. Clear, C. Duhigg, S. Covey, C. Newport, etc.); comparative analysis of successful entrepreneurial practice cases; synthesis of theoretical models of habit formation and practical self-management tools. This approach made it possible to identify a typology of habits that impact both the personal effectiveness of the entrepreneur and their team. Furthermore, this approach helps to clarify the model of forming a healthy habit and to propose practical tools for its development.*

***The research results** confirm that an entrepreneur's sustainable success is determined not only by strategic decisions and innovative thinking but, above all, by a system of daily habits. Key habits include: the habit of focusing on priority goals; systematic reflection and analysis of experience; developing a culture of trust, gratitude, and open communication; continuous learning and experimentation; maintaining a work-life balance. These habits shape the leader's character, enhance employee engagement, and contribute to the company's sustainable growth, which in the process leads to the creation of an efficient and profitable entrepreneurial venture.*

***The originality** lies in the integration of the concepts of personal and corporate habits into a unified conceptual model of entrepreneurial effectiveness. Unlike traditional approaches focused on competencies and management strategies, this work considers habits as the foundation for forming an entrepreneurial mindset, leadership, and culture, which opens up new opportunities for practical application in the education and development of business leaders.*

***Keywords:** entrepreneurial habits; personal effectiveness; leadership; organizational culture; entrepreneurial mindset; self-management; sustainable business development; corporate practices.*

ВНЕДРЕНИЕ ИНСТРУМЕНТОВ BMC (BUSINESS MODEL CANVAS) ДЛЯ РАСКРЫТИЯ ЭКСПОРТНОГО ПОТЕНЦИАЛА ТЕКСТИЛЬНОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА

IMPLEMENTATION OF BMC (BUSINESS MODEL CANVAS) TOOLS TO UNLOCK THE EXPORT POTENTIAL OF UZBEKISTAN'S TEXTILE INDUSTRY

Farkhad DJABBAROV

Director/Consultant Sherikkon Consulting, Republic of Uzbekistan

f.djabbarov@sherikkon.uz

Abstract

Uzbekistan is actively integrating into global markets and increasingly creating opportunities to enhance the competitiveness of its textile enterprises. Most small and medium-sized enterprises (SMEs) and startups in the textile sector aim to enter export markets. When working with such enterprises, one of the most effective tools for developing an export strategy is the Business Model Canvas (BMC) framework.

The use of this model in collaboration with domestic SMEs allows entrepreneurs to see tangible, practical results. Special attention is given to helping entrepreneurs identify and study their customer segments, define their unique value propositions, optimize supply chains, recognize key business partners, and understand how to build long-term relationships with foreign buyers.

This article presents real examples from consulting and training practices conducted among Uzbek SMEs in cooperation with industry organizations and international projects. The experience shows that applying the BMC tool not only improves strategic decision-making but also fosters innovative thinking, creativity, and a focus on sustainability among entrepreneurs.

Although the traditional approach has been to use the BMC mainly among startups, in reality, the introduction of business model and value proposition design tools among existing SMEs demonstrates that entrepreneurs are seeking more opportunities to increase the competitiveness of their products aimed at international buyers and to develop a broader business ecosystem.

Keywords: *BMC model, textile companies, SMEs, competitiveness, innovation, strategic development.*